

Leader (koodi M19)

Toimenpiteen kuvaus

Leader-toimenpide muodostuu seuraavista toimenpiteistä:

- 1) Tuki yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisstrategian mukaisten toimien täytäntöönpanoon (M19.2). Tukea myönnetään avustuksena kehittämishankkeeseen, yleishyödylliseen investointihankkeeseen tai yrityshankkeeseen. Toimenpiteet voivat olla paikallisia, alueellisia, alueiden välisiä tai kansainvälisiä kehittämis- tai yrityshankkeita.
- 2) Paikallisen toimintaryhmän yhteistyön valmistelu ja täytäntöönpano (M19.3). Tukea myönnetään julkisoikeudellisille ja yksityisoikeudellisille yhteisöille (mm. yhdistykset, järjestöt, osuuskunnat, Leader-ryhmät) alueiden välisen tai kansainvälisen hankkeen toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin.
- 3) Tuki toimintakustannuksiin ja toiminnan edistäminen (M19.4). Tukea myönnetään Leader-ryhmälle alueen toimijoiden aktivointiin, paikallista strategiaa koskevan toiminnan edistämiseen, sidosryhmien verkostoitumisen lisäämiseen sekä paikallisesta maaseudun kehittämisstrategiasta tiedon tuottamiseen ja välittämiseen. Lisäksi tukea myönnetään kustannuksiin, jotka liittyvät Leader-ryhmän toteuttaman paikallisen kehittämisstrategian hallinnointiin.

Toimenpiteen rahoituskehys ja rahoituksen toteuma 31.12.2020 sekä määrällinen tavoite

Toimenpiteen kehys on 300 milj. euroa, josta tuki yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisstrategian mukaisten toimien täytäntöönpanoon 217 milj. euroa, paikallisen Leader-ryhmän yhteistyön valmisteluun ja täytäntöönpanoon 23 milj. euroa ja tuki toimintakustannuksiin ja toiminnan edistämiseen 60 milj. euroa. Maksuina on toteutunut 155,3 milj. euroa, 14,0 milj. euroa ja 34,7 milj. euroa. Toimenpiteiden kehyksistä on vastaavasti sidottu 100 %, 95 % ja 97 %.

Tavoitteeksi on asetettu, että valittujen paikallisten toimintaryhmien määrä on 54 kpl, paikallisten toimintaryhmien kattama väestö 1,8 milj. ja tuetuissa yrityshankkeissa syntyy 1 700 työpaikkaa. Työpaikkoja vuoden 2020 loppuun mennessä oli kaikissa päättyneissä Leader-hankkeissa syntynyt 1 138.

Saatu aikaan 31.12.2020 mennessä

Leader-ryhmien rahoittamilla hankkeilla toteutettiin laajasti ja monipuolisesti paikallisia kehittämisstrategioita. Hankkeissa tehtiin paljon yleishyödyllistä kehittämistä. Myös yritystukien kysyntä oli monilla alueilla vilkasta. Teemahankkeet toimivat hyvinä välineinä rahoittaa pieniä toimia ja aktivoida uusia toimijoita kehittämistyöhön. Hankkeiden tuloksia esitetään tarkemmin ao. toimenpiteiden tietosivuilla.

Vuoden 2020 loppuun mennessä Leader-ryhmien rahoittamia hankkeita oli hyväksytty yhteensä 6 914 kpl. Näistä 4 262 oli kehittämishankkeita (168,7 milj. euroa) ja 2 652 yritystukia (47,6 milj. euroa). Kaikista Leader-hankkeista 157 kpl oli alueiden välisiä hankkeita, 37 kpl alueiden välisten ja kansainvälisten hankkeiden esiselvityksiä ja 100 kpl kansainvälisiä hankkeita.

Maa- ja metsätalousministeriö valitsi Leader-ryhmät ja hyväksyi paikalliset maaseudun kehittämisstrategiat 21.1.2015. Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto ja Leader-ryhmät solmivat sopimukset strategian toteuttamisesta osana Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 7.4.2015. Hanke- ja yritystukien ja toimintarahan haut käynnistyivät vuonna 2015 ja tukipäätöksen tekeminen kaikista tuista oli mahdollista vuonna 2016. Leader-ryhmillä oli mahdollisuus hakea lisää rahoituskehystä kehystarkistuksissa vuonna 2017 ja 2019. Kehystarkistuksilla edistettiin paikallisen kehittämisen strategisuutta ja kannustettiin Leader-ryhmiä tuloksekkaaseen ja vaikuttavaan kehittämistyöhön.

Leader-toimintatapa vahvistettiin ja kehitettiin edelleen vuonna 2020 muun muassa lisäämällä Leader-ryhmien verkostoitumista. Leader-periaatteiden ja hallintomallin ulkopuolinen arviointi valmistui loppuvuodesta 2019. Arvioinnin antia käytiin läpi työpajassa ja arviointiraportti julkaistiin MMM:n julkaisusarjassa alkuvuodesta 2020. Arvioinnin mukaan Leaderin suurin lisäarvo on sosiaalisessa pääomassa ja paikallistuntemuksessa ja tulevaisuudessa Leader-toimintatapa tulee vahvistaa. Maa- ja metsätalousministeriö avasi tulevan kauden Leader-ryhmien epävirallisen haun huhtikuussa 2020. Tulevalla kaudella tavoitteena on vahvistaa verkostoitumista ja sen osaamista, mikä nähtiin Leader-toiminnan arvioinnissa yhtenä tärkeimpänä Leaderin lisäarvoa tuottavana tekijänä. Verkostopalvelut ja ministeriö järjestivät yhteistyössä koulutusta ja sparrausta Leader-ryhmille dynaamisen verkostanalyysin tekemiseen vuoden 2020 aikana.

Linkkejä:

www.maaseutu.fi

www.leadersuomi.fi

Agrikaattori

